

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

KÓD MATERIÁLU: VY_52_INOVACE_17_31

TÉMATICKÁ OBLAST: Sadovnické a krajinářské činnosti

TÉMA: Dobývání, balení a expedice

DATUM: 10.12.2013

AUTOR: Mgr.Vladimír Strnad

ŠKOLA: Odborné učiliště a Praktická škola, Nový Jičín, příspěvková organizace

OBOR VZDĚLÁNÍ: Zahradnické práce

ANOTACE: Určeno pro žáky s více vadami. Žáci se seznámí se zásadami dobývání, balení a expedice.

ZDROJE: vlastní zdroje

DOBÝVÁNÍ, BALENÍ, EXPEDICE

DOBÝVÁNÍ DŘEVIN PROVÁDÍME V MALÉM MNOŽSTVÍ **RUČNĚ**, ZA POMOCÍ RÝČE A LOPATY. TATO PRÁCE JE VŠAK NAMÁHAVÁ A ZDLOUHAVÁ. VĚTŠÍ MNOŽSTVÍ DOBÝVANÝCH DŘEVIN PROVÁDÍME **STROJNĚ** ZA POMOCÍ TECHNIKY - **STROJŮ**. NĚKTERÉ STROJE PŘI DOBÝVÁNÍ STROMŮ VYTVOŘÍ ZÁROVEŇ **KOŘENOVÝ BAL**.

DOBÝVÁNÍ PROVÁDÍME V DOBĚ **VEGETAČNÍHO KLIDU**.

RUČNÍ DOBÝVÁNÍ A BALENÍ

BUDEME DOBÝVAT, JE -LI PŘEDPOKLAD, ŽE JE VHODNÉ DŘEVINU ÚSPĚŠNĚ PŘESADIT, TO ZNAMENÁ, ŽE MÁ DŘEVINA BOHATÝ KOŘENOVÝ SYSTÉM. JEDNÁ SE O MLADÉ STROMKY NEBO O DRUH, KTERÝ PŘESAZOVÁNÍ SNADNO SNÁŠÍ.

PŘÍPRAVA:

- + POTŘEBUJEME OSTRÉ **RÝČE**
- + **OBALOVÝ MATERIÁL** – JUTA, DRÁTĚNKA
- + TROJNOŽKU S KLADKOU NA ZVEDÁNÍ
- + **DOPRAVNÍ PROSTŘEDEK** NEBO FOŠNY, PO KTERÝCH BYCHOM MOHLI POSUNOVAT VYDOBYTOU DŘEVINU NA NOVÉ STANOVIŠTĚ.

POSTUP :

1. ZAČNEME TÍM, ŽE **SVÁŽEME KORUNU STROMU** ODSPODU NAHORU. NĚKDY BUDE NUTNÉ SVÁZAT I SOUSEDNÍ DŘEVINY, ABY BYL DOBRÝ PŘÍSTUP K DŘEVINĚ, KTEROU CHCEME VYDOBÝT.
2. VYRÝVÁNÍ ZAČNEME TÍM, ŽE **SEŘÍZNEME VRCHNÍ VRSTVU** PŮDY OD DŘEVINY SMĚREM VEN PO PRVNÍ KOŘÍNKY KOŘENOVÉHO BALU.
3. NA ODKRYTÝ POVRCH KOŘENOVÉ SOUSTAVY **VYZNAČÍME OBRYŠ** BUDOUCÍHO **ZEMNÍHO BALU** PODLE VELIKOSTI A TLOUŠŤKY STROMU. PŘÍLIŠ VELKÝ BAL SE SNADNO ROZPADNE, PŘÍLIŠ MALÝ BAL ZAKOŘEŇUJE.
4. **BAL OBRYJEME** OSTRÝM RÝČEM. NERYJEME NIKDY PROTI KOŘENŮM. NEJDŘÍVE KOŘENY PODÉL NAZNAČENÉHO OBRYSU RÝČEM ODSEKNEME A POTOM ODRÝVÁME. TVOŘÍME TVAR, ABY SE BAL DOLE ZUŽOVAL.
5. PO DOSAŽENÍ POTŘEBNÉ HLOUBKY **PŘESEKNEME KŮLOVÝ KOŘEN**, ČÍMŽ UVOLNÍME BAL OD SPODINY.
6. UVOLNĚNÝ BAL NAHNEME V JÁMĚ NA BOK A PODLOŽÍME JUTOVOU PYTLOVINOU. CELÝ BAL POSTUPNĚ **OBALÍME** A SVÁŽEME NEBO SEŠIJEME POMOCÍ BALICÍ JEHLY MOTOUZEM. VĚTŠÍ BAL ZAJISTÍME DRÁTĚNÝM OBALEM NEBO DŘEVĚNÝM ZPEVNĚNÍM.

7. PO **VYJMUTÍ** A PODLOŽÍME BAL VĚTŠÍ PLACHTOU PRO
MOŽNOST VYZVEDNUTÍ CELÉ ROSTLINY Z JÁMY NA DOPRAVNÍ
PROSTŘEDEK. NEMÁME–LI PROSTŘEDKY, POSOUVÁME STROM
PO FOŠNÁCH NA NOVÉ STANOVIŠTĚ. VELKÉ A TĚŽKÉ STROMY
VYZVEDÁME Z JÁMY POMOCÍ KLADKY.

PŘI DOBÝVÁNÍ **LISTNATÝCH STROMŮ A KEŘŮ** BEZ ZEMNÍHO BALU
POSTUPUJEME STEJNÝM ZPŮSOBEM. VOLÍME PODSTATNĚ VĚTŠÍ
PRŮMĚR KOŘENOVÉ SOUSTAVY NEŽ U STROMŮ S BALEM A PŮDY
NECHÁME NA KOŘENECH JEN TOLIK, KOLIK NA NICH SAMOVOLNĚ
DRŽÍ.

EXPEDICE:

1. EXPEDOVANÉ STROMY OZNAČÍME ŠTÍTKEM.
2. STROMY SE EXPEDUJÍ : a) KONTEJNEROVANÉ
b) PROSTOKOŘENNÉ

PROSTOKOŘENNÉ SAZENICE SE VLOŽÍ DO VLHKÉ ZEMINY.
ZABRÁNÍME TAK VYSYCHÁNÍ KOŘENŮ PŘED SADBOU.

